C/2023/163

6.10.2023

Pubblikazzjoni ta' applikazzjoni skont l-Artikolu 50(2)(b) tar-Regolament (UE) Nru 1151/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar skemi tal-kwalità għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel

(C/2023/163)

Din il-pubblikazzjoni tikkonferixxi d-dritt ta' oppożizzjoni għall-applikazzjoni skont l-Artikolu 51 tar-Regolament (UE) Nru 1151/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([1]) fi żmien 3 xhur mid-data ta' din il-pubblikazzjoni.

SPEĊIFIKAZZJONI TAL-PRODOTT TA' SPEĊJALITÀ TRADIZZJONALI GARANTITA

"Bœuf traditionnel de race Normande"

Nru tal-UE: TSG-FR-02867 — 9.9.2022

1. Isem/ismijiet

"Bœuf traditionnel de race Normande"

2. Tip ta' prodott [għal fl-anness xi]

Klassi 1.1. Laħam frisk (u l-ġewwieni).

3. Raġunijiet għar-reġistrazzjoni

3.1. *Dan huwa prodott*

☒ Li jirriżulta minn metodu ta' produzzjoni, ipproċessar jew kompożizzjoni li jikkorrispondi għal prattika tradizzjonali għal dan il-prodott jew dan l-oġġett tal-ikel.

☐ Li huwa prodott minn materja prima jew ingredjenti li jintużaw tradizzjonalment.

Il-"Bœuf traditionnel de race Normande" huwa laħam taċ-ċanga, jiġifieri raġel ikkastrat tar-razza tan-Normandija.

Dan twieled f'azjendi li jrabbu bhejjem tal-ħalib u mbagħad trabba f'azjendi agrikoli li jikkostitwixxu workshop addizzjonali biex jittejbu l-mergħat imbiegħda jew li mhux tajbin għall-kultivazzjoni.

Il-metodu tat-trobbija tal-"Bœuf traditionnel de race Normande" huwa bbażat fuq rotta teknika sempliċi u ekonomika, li baqgħet ma nbidlitx mit-Tieni Gwerra Dinjija, minkejja l-intensifikazzjoni tas-sistemi ta' produzzjoni fis-snin 70 u l-introduzzjoni tal-qamħirrum insilat fis-sistemi tal-għalf. Dan jidher minn diversi siltiet mill-ktieb "L'élevage en Normandie - Etude géographique" (It-Trobbija tal-Annimali fin-Normandija - Studju Ġeografiku) ippubblikat fl-1968 mill-ġeografu Armand Frémont.

Il-metodu tat-trobbija huwa bbażat fuq raġel ikkastrat tar-razza tan-Normandija li jikkonsma ħaxix tal-mergħa għal mill-inqas 7 xhur tas-sena u ħaxix maħżun għall-bqija tas-sena. B'din is-sistema ta' trobbija jkun possibbli li l-annimali jitkabbru bil-mod. Id-dieta tal-"Bœuf traditionnel de race Normande" teskludi l-qamħirrum insilat u l-ikel kollu li ġej minn organiżmi ġenetikament modifikati. Il-kastrazzjoni trendi annimal plaċidu li jikber bil-mod, filwaqt li għin għall-konformazzjoni tajba taċ-ċanga u għal laħam bi strixxi ta' dgħif u xaħam.

3.2. *Dan huwa isem*

☒ Li jindika l-karattru tradizzjonali tal-prodott jew l-ispeċifiċitajiet tiegħu.

☐ Tradizzjonalment użat għad-deżinjazzjoni tal-prodott speċifiku.

L-isem "Bœuf traditionnel de race Normande"" jiddistingwi l-laħam minn raġel ikkastrat tar-razza tan-Normandija minn laħmijiet oħra ikkummerċjalizzati taħt it-terminu ġeneriku "ċanga". Fil-fatt, il-biċċa l-kbira tal-laħmijiet jiġu kkummerċjalizzati taħt l-isem ġeneriku "ċanga", dment li jkunu ġejjin minn annimali bovini adulti (baqar tal-ħalib jew baqar li jreddgħu taħt riforma, għoġġiela, eriegħ).

([1]) ĠU L 343 du 14.12.2012, p. 1.

Id-dieta tal-"Bœuf traditionnel de race Normande" hija bbażata fuq ħaxix tal-mergħa jew ippreservat. It-trobbija hija bbażata fuq ir-razza u d-dieta speċifiċi li jgħinu lill-annimali jikbru bil-mod, filwaqt li tiġi rispettata alternanza ta' ragħa għal perjodu ta' mill-inqas 7 xhur u parti possibbli oħra fl-azjenda.

Ir-razza tan-Normandija hija razza mħallta u tista' tipproduċi kemm ħalib kif ukoll laħam. Hija magħrufa għall-kwalità tal-ħalib tagħha (ġobon u butir), għal-longevità tagħha, għall-kapaċità tagħha li tirreżisti, jiġifieri għall-adattament tagħha għat-trobbija fil-beraħ. Tissaporti wkoll il-varjazzjonijiet klimatiċi staġjonali; kapaċi tibqa' tirgħa s-sena kollha u faċilment titlef u terġa' żżid il-piż (Le Liboux P., 1974 et "Patrimoine normand", 2000) (Patrimonju tan-Normandija). Il-konformazzjoni tagħha u l-kwalità tal-laħam tagħha huma rikonoxxuti (bord tal-ġurija "Gault et Millau", 1992).

Tradizzjonalment, l-azjendi tal-ħalib bir-razza tan-Normandija dejjem kellhom gniedes kastrati biex jagħtu valur għall-mergħat imbiegħda jew diffiċli biex jiġu kkoltivati, u dan dejjem ipprovda opportunità biex jittejjeb il-valur tal-irġiel.

4. Deskrizzjoni

4.1. *Deskrizzjoni tal-prodott li għalih japplika l-isem fil-punt 1, inklużi l-karatteristiċi fiżiċi, kimiċi, mikrobijoloġiċi jew organolettiċi tiegħu, li juru l-karattru speċifiku tal-prodott (l-Artikolu 7(2) ta' dan ir-Regolament)*

Il-"Bœuf traditionnel de race Normande" huwa laħam taċ-ċanga miksub minn raġel ikkastrat tar-razza tan-Normandija li għandu bejn 30 u 48 xahar.

Ir-razza tan-Normandija hija razza mħallta rikonoxxuta għall-kapaċità tagħha li tipproduċi l-ħalib u l-laħam.

Il-karkassi għandhom jiġu kklassifikati mill-inqas O= b'kisja ta' xaħam immarkata 3 jew 4.

Il-piż minimu huwa ta' 380 kg għal karkassi O+ u 410 kg għal karkassi kklassifikati O=. Il-partikolarità ta' dawn il-karkassi hija li għandhom kisja ta' xaħam kbira ħlief fuq il-koxxa u l-ispalla.

Il-muskoli toraċiċi u ta' bejn il-kustilji jiġu infiltrati bix-xaħam u l-laħam ikollu strixxi ta' dgħif u xaħam.

Il-laħam huwa ta' kulur aħmar skur, infiltrat bix-xaħam lewn il-ġellewż.

4.2. *Deskrizzjoni tal-metodu ta' produzzjoni tal-prodott li għalih japplika l-isem fil-punt 1, inkluż, fejn xieraq, in-natura u l-karatteristiċi tal-materja prima jew tal-ingredjenti użati, u l-metodu ta' preparazzjoni tal-prodott (l-Artikolu 7(2) ta' dan ir-Regolament).*

Kull operatur li jixtieq ikun involut fil-produzzjoni kollha jew parti minnha ta' "Bœuf traditionnel de race Normande" għandu jiġi identifikat mal-grupp.

L-operaturi għandhom iżommu għad-dispożizzjoni tal-uffiċjali responsabbli għall-kontrolli l-folja individwali ta' traċċabbiltà, jew kwalunkwe dokument ekwivalenti li jista' jiġi kompjuterizzat, li jakkumpanja kull annimal sakemm jinqatel u kwalunkwe dokument meħtieġ għall-kontrolli.

Kull operatur li jirrinunzja t-talba għall-ispeċjalità tradizzjonali garantita "Bœuf traditionnel de race Normande" ta' annimal għandu jinforma lill-grupp b'dan billi jibgħatlu kopja tar-rekord tat-traċċabbiltà tal-annimal.

Dikjarazzjoni annwali fil-qosor tal-produzzjoni għandha tiddikjara:

— għall-biċċeriji, l-għadd u l-piż tal-karkassi identifikati bħala STG "Bœuf traditionnel de race Normande" għas-sena N-1.

— għal min irabbi:

  — l-għadd ta' gniedes kastrati kkummerċjalizzati fl-STG "Bœuf traditionnel de race Normande" għas-sena N-1;

  — l-għadd ta' annimali mrobbija skont l-ispeċifikazzjoni tal-STG "Bœuf traditionnel de race Normande" għas-sena N.

Din għandha tintbagħat lill-grupp mill-operaturi sa mhux aktar tard mit-28 ta' Frar tas-sena N.

4.2.1. *L-annimal*

"Bœuf traditionnel de race Normande" tfisser raġel tar-razza tan-Normandija (kodiċi tar-razza 56 għaż-żewġ ġenituri).

Il-kastrazzjoni sseħħ qabel l-età ta' 7 xhur (210 jum). L-anestesija u/jew l-analġeżija huma meħtieġa biex din issir.

Meta titwettaq it-tneħħija tan-nibtiet tal-qrun jew it-tneħħija tal-qrun, l-anestesija u/jew l-analġeżija, kif ukoll id-diżinfezzjoni tal-ġrieħi huma obbligatorji.

Min irabbi għandu jżomm l-iskeda individwali ta' traċċabbiltà li jkun fiha għal kull annimal id-dettalji tal-passaport bovin flimkien man-numru ta' identifikazzjoni tal-azjenda u d-data tal-kastrazzjoni tal-annimal.

4.2.2. *Ikel awtorizzat*

L-annimali jieklu l-għalf tal-ħalib, l-għalf li jikkostitwixxi r-razzjon bażiku, kif ukoll il-konċentrati u l-għalf komplementari.

Għalf tal-ħalib:

Meta jintuża t-trab tal-ħalib, dan jikkonsisti fil-biċċa l-kbira minn proteini ta' oriġini mill-annimali.

Ir-razzjon bażiku jikkonsisti minn:

— ħaxix tal-mergħa mnixxef, marbut jew insilat (mingħajr ma jiżdiedu preservattivi kimiċi u b'kontenut ta' materja niexfa ta' aktar minn 27 %);

— tiben taċ-ċereali, għelejjel li fihom il-proteini u għelejjel tal-legumi;

— nifel imnixxef, marbut jew insilat (b'kontenut ta' materja niexfa ta' aktar minn 27 %);

— pitravi.

Il-qamħirrum insilat huwa pprojbit

L-għalf ikkonċentrat u s-supplimenti tal-ikel huma:

— il-ħbub taċ-ċereali, u prodotti derivati minnhom: qamħ, xgħir, ħafur, tritikal, qamħirrum,

— il-meslin,

— il-pellets tan-nifel

— il-polpa tal-pitravi,

— iż-żerriegħa taż-żejt jew frott żejtni, u prodotti derivati minnhom: żerriegħa tal-kolza, sojja u kittien.

— iż-żrieragħ tal-legumi, u prodotti derivati minnhom: piżelli u ful.

Il-minerali huma permessi.

L-urea u d-derivattivi tagħha huma pprojbiti.

Addittivi ta' oriġini mill-annimali huma pprojbiti.

L-għalf li fih iż-żejt tal-palm huwa pprojbit.

Huma biss il-pjanti, il-koprodotti u l-għalf derivati minn prodotti mhux transġeniċi li huma awtorizzati fl-għalf tal-qatgħa skont it-tifsira ta' din l-Ispeċifikazzjoni tal-Prodott.

4.2.3. *Trobbija tal-annimali*

4.2.3.1. L-għalf

— Mill-1 jum sas-6 xahar inklużi

L-annimal maħsub biex isir "Bœuf traditionnel de race Normande" jitrabba skont tmexxija f'sistema tal-ħalib bit-tqassim tal-ħalib sħiħ jew tat-trab tal-ħalib u possibbilment suppliment ibbażat fuq iċ-ċereali u l-għalf qabel il-ftim.

Waqt dan il-perjodu, il-kwantità ta' konċentrati mqassma hija sa massimu ta' 500 kg ta' MS. It-trab tal-halib mhux inkluż f'dan il-kalkolu.

— Minn 7 xhur sal-qatla

Il-"Bœuf traditionnel de race Normande" jirgħa mill-inqas żewġ staġuni sħaħ tas-sajf ta' 7 xhur kull wieħed, mill-inqas bejn Marzu u Novembru.

Matul dan il-perjodu tar-ragħa, il-ħaxix tal-mergħa huwa l-għalf bażiku. L-annimali jista' jkollhom suppliment fil-forma ta' tgeżwir, ħuxlief jew tiben jew konċentrati, skont it-tkabbir tal-ħaxix.

It-tagħbija annwali totali fuq iż-żoni tal-mergħat hija mill-inqas 30 ares għal kull unità bovina adulta (LU).

Min irabbi għandu jżomm reġistru tar-ragħa aġġornat sabiex jiddistingwi għal kull roqgħa art:

— in-numru individwali tal-għoġġiela li jirgħu hemmhekk,

— id-dati tad-dħul u tal-ħruġ mill-mergħat

Matul il-perjodu tax-xitwa, il-ħaxix jibqa' l-għalf bażiku. Il-"Bœuf traditionnel de race Normande" jingħalef bil-foraġġ tal-ħaxix ta' mill-inqas 60 % tal-materja niexfa tar-razzjon bażiku.

L-għalf komplementari kkonċentrat jista' jitqassam għar-ragħa u fil-bini.

80 % tar-razzjon bażiku mqassam lill-għoġġiela jiġi mill-azjenda.

— Irfinitura

L-istadju ta' tlestija huwa l-aħħar stadju qabel il-qatla u jippermetti li l-annimali jinġiebu f'konformazzjoni. Dan jista' jsir skont l-għażla ta' bini jew ragħa, b'waħda mill-karatteristiċi tar-razza tan-Normandija tkun li din tista' titlesta fuq il-ħaxix.

Matul ix-xahrejn ta' qabel il-qatla, jistgħu jiżdiedu sa 250 kg ta' MS ta' għalf komplementari kkonċentrat.

Min irabbi għandu jżomm aġġornata l-folja individwali tat-traċċabbiltà li fiha għandu jindika:

— Data tas-simna

— Data minima tat-tbiċċir

Il-kwantità totali ta' konċentrati mqassma lill-"Bœuf traditionnel de race Normande" mit-twelid sal-qatla hija limitata għal 1 500 kg ta' materja niexfa.

4.2.3.2. L-akkomodazzjoni

Meta l-għoġġiela jkunu f'bini, jistgħu jinżammu jew fi stalel miftuħin b'mifrex (b'żona tal-eżerċizzju jew mingħajrha), f'maqjel stabbilizzat għax-xitwa jew fi stalla.

Għalhekk, l-akkomodazzjoni tinfirex bit-tiben b'tali mod li l-għoġġiela jkunu jistgħu jżommu stat tajjeb ta' ndafa, jiġifieri ż-żoni ta' ħmieġ jestendu l-aktar għan-nofs t'isfel tal-koxxa, il-parti t'isfel taż-żaqq u l-isternu.

Dan il-kunċett ta' ndafa japplika wkoll għall-perjodu tas-sajf u għall-perjodu tax-xitwa, b'mod partikolari meta jseħħ fil-beraħ.

L-annimali għandu jkollhom mill-inqas 6 m^2/LU fil-bini. Għall-annimali li għandhom aktar minn 36 xahar din iż-żona għandha tiżdied għal 8 m^2/LU. L-annimali għandu jkollhom 0.7 m/LU fil-ħawt u mill-inqas post wieħed għal kull annimal meta jkun hemm trażżin (xtilliera għat-tmigħ, żbarri mġenba, eċċ.).

Il-pavimenti f'għamla ta' gradilja huma pprojbiti.

Abitazzjoni kompletament fil-beraħ hija permessa.

4.2.4. *Tbiċċir u karatteristiċi tal-karkassi*

Il-"Bœuf traditionnel de race Normande" jinqatel bejn 30 u 48 xahar. Dan huwa ż-żmien meħtieġ biex l-annimali jibbenefikaw minn minimu żewġ staġuni tal-ħaxix.

Il-perjodu bejn it-tluq mill-azjenda u t-tbiċċir tal-annimal ma għandux jaqbeż l-24 siegħa jekk l-annimal jiġi ttrasportat ħaj mill-azjenda u 36 siegħa jekk l-annimal jgħaddi minn ċentru ta' allokazzjoni.

Biex jiġi żgurat il-benessri tal-annimali, huwa possibbli biss it-tbiċċir bl-isturdament.

Sabiex jiġi żgurat livell tajjeb ta' konformazzjoni mal-"Bœuf traditionnel de race Normande", skont l-iskala EUROPA:

— Il-karkassi kklassifikati mill-inqas O+ għandu jkollhom piż minimu ta' 380 kg;

— Il-karkassi kklassifikati mill-inqas O= għandu jkollhom piż tal-karkassa minimu ta' 410 kg.

Il-karkassi b'kisja tax-xaħam ta' 3 jew 4 biss huma eliġibbli għall-STG "Bœuf traditionnel de race Normande".

Min irabbi għandu jżomm aġġornat fuq il-folja individwali tat-traċċabbiltà li tindika:

— Id-data u l-ħin tat-tluq mill-azjenda lejn il-biċċerija;

— L-identifikazzjoni tal-biċċerija;

Il-biċċier għandu jżomm aġġornat fuq il-folja individwali ta' traċċabbiltà li fiha għandu jindika:

— Isem jew Nru tal-biċċier

— Data u ħin tat-tbiċċir

— Nru tal-qatla

— Piż tal-karkassa

— Klassifikazzjoni tal-karkassa

— Kisja ta' xaħam

Il-laħam irid jiġi identifikat bħala STG "Bœuf traditionnel de race Normande" wara li l-karkassi jkunu ġew immarkati mill-biċċier. Il-karkassi jridu jiġu identifikati skont l-Ispeċifikazzjoni tal-Prodott billi jitwaħħlu l-kliem "Bœuf traditionnel de race Normande" u tikketti fuq il-karkassa u l-kwarti tat-tqattigħ.

4.2.5. *Tikkettar*

It-tikkettar tal-laħam tal-"Bœuf traditionnel de race Normande" jipprovdi li kull pakkett individwali għandu jinkludi:

— L-isem tal-ispeċjalità tradizzjonali garantita "Bœuf traditionnel de race Normande":

— f'karattri tal-akbar daqs li jidhru fuq it-tikketta,

— f'karattri identiċi, kemm fl-għoli kif ukoll fil-wisa',

— f'karattri tal-istess kulur,

— f'blokka waħda.

— Il-kliem "Speċjalità Tradizzjonali Garantita" u s-simbolu "STG" immedjatament qabel jew wara l-isem tal-STG mingħajr referenzi intermedji.

— It-termini l-oħra kollha għandhom ikunu separati mill-isem.

4.3. ***Deskrizzjoni tal-elementi essenzjali li jagħtu prova tal-karattru tradizzjonali tal-prodott***

Il-produzzjoni tal-"Bœuf traditionnel de race Normande" hija parti mill-istorja tat-trobbija tal-bhejjem fil-Punent il-kbir ta' Franza.

Il-kuntest tal-ħamrija u tal-klima tal-Punent il-kbir, il-benniena tar-razza tan-Normandija, l-iżviluppi fl-ekonomija u fil-liġi rurali li mmarkaw id-dinja tal-biedja mis-seklu sittax u l-prossimità ta' Pariġi kkontribwew bil-kbir biex din il-produzzjoni matul is-snin tiżviluppa karattru tradizzjonali (Frémont A., 1967).

Sat-Tieni Gwerra Dinjija, fit-territorji l-kbar tan-Normandija, il-"poli tal-ħaxix", il-kwalità tal-ħamrija u l-klima oċeanika jippermettu faċilment il-kultivazzjoni tal-ħaxix. Diffiċli li jgħaddi moħriet minħabba l-bocage li jagħmel ringieli ta' sġajriet, it-terren bit-tligħ u l-inżul u l-widien imxarrba. It-trobbija tal-annimali għalhekk żviluppat madwar il-kunċett tat-tismin, li jikkonsisti fit-tismin ta' annimali rqaq, ħafna drabi mix-xogħol.

Imbagħad, fit-tieni nofs tas-seklu dsatax, it-trobbija tal-annimali speċjalizzat f'din iż-żona, imħeġġa mill-kollass tal-prezz taċ-ċereali minħabba esportazzjonijiet kbar min-naħa l-oħra tal-Atlantiku fl-aħħar tas-seklu dsatax u l-eżodu rurali minħabba l-industrijalizzazzjoni tal-pajjiż (Bertaux J.J., 1997).

L-inqas interess ekonomiku fl-għelejjel, flimkien ma' nuqqas ta' ħaddiema, wassal għall-aħjar użu mill-mergħat, jiġifieri għat-trobbija tal-bhejjem tal-ifrat, u b'mod partikolari ċ-ċanga tar-razza tan-Normandija. Min irabbi mbagħad beda jismen l-annimali tiegħu, u b'ħekk żied l-iżvilupp u l-ispeċjalizzazzjoni tal-produzzjoni (Frémont A., 1967).

Din it-trobbija, li storikament kienet komplementari għall-azjendi tal-ħalib tar-razza tan-Normandija, ma tantx tirrikjedi ħafna ħaddiema u qligħ. Tabilħaqq, il-ħwienet għal din il-produzzjoni daru lejn l-eqreb suq tagħha għat-tkabbir, Pariġi (Frémont A., 1967).

Fl-istess ħin, it-trobbija fir-razza tan-Normandija saret aktar professjonali u fittxet li ttejjeb il-kwalità tal-bhejjem tagħha billi introduċiet il-kunċett tal-għażla fuq il-laħam billi ġie introdott id-demm Durham, razza Ingliża aktar għal-laħam, iżda wkoll għall-ħalib li s-suq tal-prodotti friski tiegħu kiber fil-kapitali (krema, butir u ġobnijiet rotob).

Is-suq ta' Pariġi, segwit mit-tkabbir tal-bliet il-kbar kollha sas-snin 1960, żied b'għaxar darbiet is-suq tal-laħam u tal-prodotti tal-ħalib, u għaldaqstant saħħaħ il-kunċett tat-taħlita tar-razza tan-Normandija billi għamel il-"Bœuf traditionnel de race Normande" produzzjoni komplementari.

Din il-produzzjoni wirtet it-tekniki tat-tismin minn dawk li jrabbu l-għanem għas-suq, ibbażati fuq il-ġestjoni tal-mergħat skont il-kwalità tagħhom u r-ritmu tat-tkabbir tal-ħaxix, li t-tnejn li huma jippermettu li jiġu ottimizzati r-ragħa u l-ħsad tal-foraġġ għall-perjodu tax-xitwa.

Hija bbażata fuq il-kwalitajiet intrinsiċi tal-annimal enfasizzati minn tkabbir bil-mod permess mill-kastrazzjoni, bin-nuqqas ta' ormoni maskili li jwasslu għal żvilupp aktar bil-mod tal-annimali.

B'riżultat ta' dan, it-trobbija tal-"Bœuf traditionnel de race Normande" hija bbażata fuq ir-ragħa u l-għalf ippreservat ibbażat fuq il-ħaxix għax-xitwa.

Il-kastrazzjoni, minbarra li tiggarantixxi wkoll il-plaċidità tal-annimali, tiżgura tqassim aħjar tal-mases muskolari fuq il-partijiet ta' wara tal-annimal u b'hekk taċċerta konformazzjoni taċ-ċanga aħjar tat-taħlita tar-razza tan-Normandija.

It-trobbija tal-"Bœuf traditionnel de race Normande" għadha teżisti kull fejn hija preżenti r-razza tan-Normandija, minkejja l-ispeċjalizzazzjoni tal-produzzjoni tal-ħalib u tas-sistemi tal-għalf ibbażati fuq il-qamħirrum insilat u s-sojja fl-aħħar tas-seklu għoxrin bħala riżultat tal-intensifikazzjoni tal-metodi tat-trobbija (Bertaux J.J., 1997).

Il-merħla tal-ħalib tar-razza tan-Normandija u l-impjanti komplementari tal-laħam taċ-ċanga tagħha ġew esportati ferm lil hinn mill-post tal-oriġini tagħhom, fir-reġjuni fejn kien impossibbli li jiġu kkultivati ċerti mergħat u dan ħoloq l-opportunità biex jintuża dan il-kunċett abbażi tan-natura komplementari li jiżdied il-valur tal-ħalib u tal-laħam bl-istess merħla.

Pereżempju, f'Bretagne, fil-Pays de la Loire, fis-Centre u sal-konfini ta' Charente b'mod partikolari, żviluppaw ir-razza tan-Normandija u l-"Bœuf traditionnel de race Normande".

Dawn l-elementi kollha huma kkorroborati minn żewġ estratti tal-ktieb ta' Armand Frémont, "L'élevage en Normandie -Etude géographique" ppubblikat fl-1968.

L-ewwel estratt ta' hawn taħt mill-punt li jittratta "*annimali għat-tbiċċir*", li huwa maqsum fi tliet kategoriji: l-għoġol, il-frat żgħir u l-gendus tradizzjonali, jikkaratterizza dan tal-aħħar kif ġej għall-1968, meta r-razza tan-Normandija kienet għadha fil-biċċa l-kbira preżenti fin-Normandija fil-merħliet tal-ħalib, u b'hekk turi li din kienet produzzjoni speċifika ħafna bbażata fuq il-gendus bħala raġel ikkastrat maqtul fl-età ta' 3 snin u t-tismin bil-ħaxix, li huwa l-metodu predominanti ta' tismin meta mqabbel ma' dak tat-tmigħ mill-ħawt:

"*Il-gendus tradizzjonali ta' 3 snin, li jipprovdi medja ta' 300 kilogramma ta' laħam nett, jirrappreżenta għall-kuntrarju l-akbar kategorija. Din hija produzzjoni oriġinali (...), ir-razza tan-Normandija hija bla dubju waħda mir-razez ewlenin. Il-qatgħa tan-Normandija ta' gniedes tat-tismin taqbeż l-20 % tal-popolazzjoni nazzjonali. Id-départements tal-Orne, tas-Seine-Maritime u tal-Calvados huma d-départements ewlenin għal din il-produzzjoni, li tinqasam b'mod inugwali ħafna bejn it-tismin bil-ħawt fil-Plaines u t-tismin bil-ħaxix predominanti fir-reġjuni l-kbar tal-mergħat.*"

It-tieni estratt jiċċara l-kunċett ta' "tismin", li jiddefinixxih bħala metodu ta' tismin tal-gniedes bil-ħaxix:

"Il-persuna speċjalizzata li trabbi l-għanem għas-suq, komunement imsejjaħ dak li jrabbi l-għanem, l-ewwel ambigwitajiet tas-sengħa tal-laħam huma kkonfermati (...). Fis-seklu 19, il-ġurisprudenza tal-Qorti ta' Caen tipprovdi definizzjoni ċara: "dak li jrabbi l-għanem huwa l-individwu li, sabiex jisfrutta l-mergħat li huwa proprjetà tiegħu jew li jieħu ħsiebhom hu, jixtri gniedes irqaq u jerġa' jbigħhom wara li jkunu kielu l-ħaxix tal-mergħat u jkunu ssemmnu hemmhekk".

Għalhekk, fis-seklu 19 u wara t-Tieni Gwerra Dinjija u llum il-ġurnata, il-"Bœuf traditionnel de race Normande" ġie definit bħala raġel ikkastrat tar-razza tan-Normandija maqtul madwar l-età ta' 3 snin wara li jkun issemmem fuq il-ħaxix.

APPENDIĊI

Punti ewlenin li għandhom jiġu vverifikati

Dispożizzjoni tal-Ispeċifikazzjoni tal-Prodott	Metodoloġija tal-valutazzjoni
Razza awtorizzata	Dokumentarja u viżwali
Raġel ikkastrat qabel l-età ta' 7 xhur	Dokumentarja u viżwali
Materja prima tar-razzjon bażiku	Dokumentarja u viżwali
Preżenza fir-ragħa	Viżwali
~~Ħ~~in fir-ragħa	Dokumentarja